

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

14. juli 2005

2003-2030-4
/EBST-StC

Aftale med Kina om begrænsning af importen af visse tekstil- og beklædningsprodukter

Resumé

Kommissionen har indgået en aftale med Kina om en mængdemæssig begrænsning af importen af 10 følsomme produktkategorier, hvor dele af EU's industri er under betydeligt konkurrencepres. Aftalen er indgået efter ønske fra en række sydlige og nye medlemslande og Euratex (den europæiske tekstil- og beklædningsindustriforeningssammenslutning). Aftalen er indgået inden for rammen af TSSC (Textile Specific Safeguard (for) China). Aftalen omfatter årene 2005 til 2007 med en kvotefastsættelse, der ligger på gennemsnittet af importen i perioden 1. april 2004 til 31. marts 2005 med årlig vækstrater på minimum 8 % og maksimalt 12,5 %. For kategorier, der ikke er omfattet af aftalen, og for 2008 vil EU udvise tilbageholdenhed med anvendelse af TSSC. Grundet en beklagelig ekspeditionsfejl fremsendes notatet først efter sagens behandling i Tekstilkomiteen den 21. juni 2005.

1. Baggrund og indhold

Den stigende import af tekstil og beklædning fra Kina efter liberaliseringen af handlen per 1. januar 2005 har foranlediget Euratex (den europæiske tekstil- og beklædningsindustriforeningssammenslutning) til at anmode om safeguards for foreløbig 9 produktkategorier i henhold TSSC (Textile Specific Safeguard (for) China), som Kina accepterede i forbindelse med landets optagelse i WTO. TSSC gælder til udgangen af 2008. Anvendelse af TSSC forudsætter tidskrævende undersøgelser for hver produktkategori. En safeguard kan højst løbe i et år, men kan fornyes efter gennemløb af den foreskrevne procedure.

Euratex har fået opbakning fra et stort flertal af medlemslande til sin anmodning og forventer at få tilsvarende støtte til anmodninger om nye safeguards. Kommissionen har derfor kunnet forudse en uoverskuelig situation med fortløbende safeguardundersøgelser frem til 2008 med deraf følgende usikkerhed for handlen og en fortsat handelspolitisk konfrontation med Kina.

Som alternativ hertil har Kommissionen den 13. juni 2005 indgået en aftale med Kina om regulering af Kinas eksport til EU for 10 følsomme produkt-kategorier, hvor dele af EU's industri er under betydeligt konkurrencepres), f.eks. kategori 2, bomuldsmetervarer, kategori 4 (T-shirts), kategori 5, sweatere, kategori 6, benklæder, kategori 7, damebluser, kategori 115 hørgarner.

Aftalen omfatter importen i årene 2005 til 2007 med en kvotefastsættelse med årlig vækstrater på mellem 8 % og 12,5 %. For kategorier, der ikke er omfattet af aftalen, og for 2008 vil EU udvise tilbageholdenhed med anvendelse af TSSC.

Kommissionen har alene søgt medlemslandenes politiske tilslutning i den forvaltningskomite, hvori tekstil- og beklædningsimportkvoter administreres. Kommissionen vil på det grundlag gennemføre aftalen i form af en Kommissionsforordning, der ændrer rådsforordning 3030/93, der rummer mulighed for fastsættelse af kvoter for tekstil- og beklædningsimporten.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet vil ikke blive hørt om indgåelse og indhold af aftalen. Kommissionen forventes efterfølgende at orientere Europa-Parlamentet.

3. Nærhedsprincippet

Handelspolitik er fuld EU-kompetence. Aftalen skønnes ikke at berøre nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Aftalen berører ikke dansk ret.

5. Høring

Indgåelse af en aftale til begrænsning af Kinas eksport til EU har været sendt i høring hos Dansk Textil og Beklædning (industrien), Tøj og Tekstil (handlen), SID og 92-gruppen (et netværk af 20 danske udviklings- og miljøorganisationer).

Dansk Textil og beklædning anfører, at den europæiske tekstil- og beklædningsindustri har haft 40 år under beskyttelse med henblik på tilpasning til et frit marked. Dansk Textil og beklædning finder, at aftalen er udtryk for en uberettiget protektionistisk holdning, som Danmark ikke bør tilslutte sig.

Tøj og Tekstil anfører, at aftalen vil få alvorlige konsekvenser for en række danske importører, der på grund af restriktionerne ikke vil kunne opfylde

kontraktlige forpligtelser. Tøj og Textil finder aftalen unødigt restriktiv og kan ikke anbefale, at Danmark tilslutter sig.

SID kan tilslutte sig en aftale med Kina med det angivne indhold.

92-gruppen mener, at en aftale som skitseret, strider imod Folketingets vedtagelse V 97 (af 3. maj 2001). Det anføres, at aftalen reelt er en videreførelse af den netop afviklede WTO-aftale om tekstil og beklædning, der i 40 år tillod beskyttelse af bl.a. EU's marked. Videre fremføres, at Danmark bør øge bestræbelserne på at skabe konkurrencedygtige tekstil- og beklædningsvirksomheder i verdens fattige lande, så de kan klare sig i konkurrencen med Kina. 92-gruppen finder, at Danmark ikke bør tilslutte sig den indgåede aftale.

6. Andre landes holdninger

Kommissionens begrundelse for en aftale er, at en aftale vil skabe ro og forudsigelighed for samhandlen og opretholde det gunstige handelspolitiske forhold til Kina, der kan medvirke til at sikre samhandlen også inden for andre områder og tillige fremme Kinas aktive medvirken til gennemførelse af DOHA-runden.

Kommissionen har fået støtte til indgåelse af en aftale fra alle medlemslande undtagen Sverige, der principielt er imod enhver restriktion på handlen.

7. Dansk holdning

Danmark har haft valget mellem to onder. a. En serie af safeguardsager for den ene produktkategori efter den anden. b. Alternativet er en aftale om begrænsning af handlen med Kina.

For en aftale kan anføres, at der skabes forudsigelighed og sikkerhed for importørerne i aftaleperioden, og et i forholdet mellem EU og Kina ikke uvæsentligt handelspolitisk problem vil være bragt til hvile, omend ikke fuldstændig løst. For en aftale kunne også tale, at det må forventes, at begrænsningen af eksporten fra Kina vil give andre mere sårbare udviklingslande mulighed for at opretholde en eksport til EU, som Kina måske ellers ville have taget. Videre vil EU undgå fortsatte konfrontationer med Kina.

Mod en aftale kan anføres, at den danske branche og 92-gruppen klart har tilkendegivet, at man finder en aftale af det angivne indhold skadelig og i strid med vedtagen dansk politik. Hertil kommer, at restriktioner, uanset form, heller ikke tjener forbrugernes interesser.

Endelig kan anføres, at den indgåede aftale med vækstrater på mellem 8 % og 12, 5 % forekommer meget restriktiv, set i forhold til, at EU under alle omstændigheder ville være forpligtet til i en safeguard at tillade årli-

ge stigninger på minimum 7,5 %. Alternativet til en aftale med det angivne indhold, d.v.s. safeguards, forekommer at være et mindre onde, fordi Kommissionen produktgruppe for produktgruppe ville skulle påvise det berettigede i anvendelsen.

Selv om Kommissionens aftale har fået tilslutning fra et så stort flertal af medlemslande, at tilvejebringelse af et blokerende mindretal mod aftalen ikke er en mulighed, så taler aftalens restriktive indhold og de afgivne høringssvar klart for, at man fra dansk side markerer sin modstand mod aftalen, hvilket man har gjort ved at ikke at tilslutte sig denne i Tekstilkomiteen den 21. juni 2005.

Den danske holdning er i overensstemmelse med V 72 af 26. marts 2003 om bl.a. øget liberalisering af varehandlen, ikke mindst handlen med tekstiler.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Aftalen vil ikke få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Aftalen vil påvirke samhandlen og kan dermed få samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketinget er i grundnotat af 24. maj 2005 blevet orienteret om Kommissionens retningslinjer for anvendelse af den særlige safeguard for tekstil- og beklædningsimport fra Kina. Denne safeguard er udgangspunkt for den aftale, som Kommissionen nu har indgået med Kina.